

Intervencionális radiológia

Vol. 2: Endovaszkuláris rekonstrukciók kismedencei érszűkületekkel kapcsolatos perifériás keringési zavarok megoldására. CD-ROM.

Hermann Berger, Peter Pickel, Wolfgang Weiß.

G. Thieme Verlag. 2004, ISBN: 313133021X

A Thieme Kiadó 2001-ben és 2002-ben jelentetett meg „Interventionelle Radiologie”-t CD-ROM formában. A jelen ismertetés tárgyát képező CD-ROM a sorozat második kötetét ugyanazok a szerzők írták.

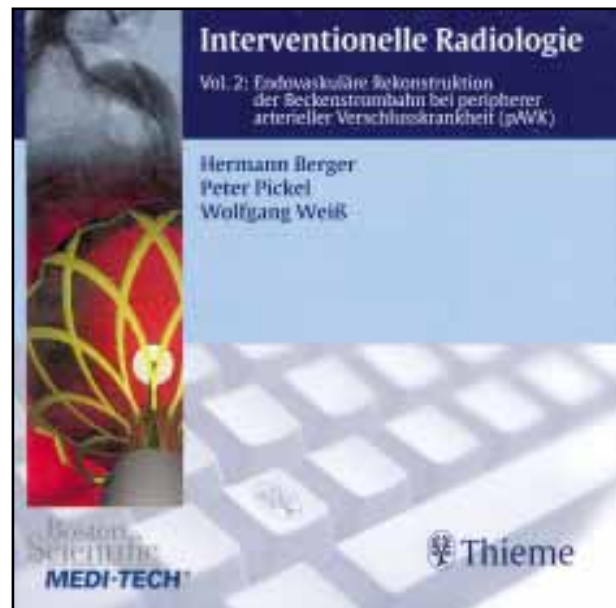
Örömmel vettük kezünkbe az alsó végtagi fájdalom-szindrómák egyik lehetséges megoldásával kapcsolatos CD-ROM anyagot. A katéteres intervenciók eljárások, ezen belül a stent behelyezések az értériás elváltozások kezelésének közismerten hatékony módszerei. A CD négy olyan példát tartalmaz, melyekben lépésről lépésre lehet elsajátítani a metodikát, és elmélyíthetők a speciális ismeretek. Az ezeket segítő videó felvételek és animációk csak CD formában valósíthatók meg.

A katéteres eljárások történelmi áttekintése után az endovaszkuláris angioplasztika módszereit, a ballondilatációt, a stent behelyezést, a lokális thrombolysis eljárást és a mechanikus rekanalizációs módszereket tárgyalja a második fejezet. Ezen belül olyan fontos információk is szerepelnek, mint standardok és ajánlások, valamint olyan szövődményekkel is foglalkoznak, mint a perforáció disszekcióval, vagy a distálisan kialakuló embóliákkal. Ezek ismerete önmagában is fontos, valamint a megelőzésük, elhárításuk, ellátásuk is megfelelő felkészültséget és gyakorlatot igényel.

A punkciós technikákon belül a retrográd technikával véghez vitt bevezetés, a tágítók használata a szokványos rutin alapján viszonylag egyszerű. Fontos szempont a vizsgáló kezének sugárvédelme. Ennek egyik eszköze a Doppler ultrahangos kiegészítő technika használata. Erre főleg a szűkült artériákon való nehéz feljutás során lehet szükség. Az anterográd technikák előnyei akkor jelentkeznek, ha csak két irányból közelíthető meg egy eltérés, ilyenkor a femorális behatolás mellett axilláris behatolás is történik. Ennek segítségével egyrészt térképet lehet adni a felfelé haladó katéter számára, másrészt randevú technikával lehet két irányból végezni beavatkozást. Az azonos oldali retrográd, ellenoldali („cross-over”), transaxilláris megközelítésekben belül a ballonok és katéterek, valamint vezető drótok részletes ismertetése után a nyomásmérés technikai megoldásai szerepelnek. Ezt követően a merev és a flexibilis stent formákat ismertetik.

Négy gazdagon illusztrált esetet mutatnak be.

Első eset retrográd behatolást követően a. iliaca externa stenosisal kapcsolatos cross-over stent behelyezéssel foglalkozik. Az induló angiográfiás kép, az eszközök bemutatása, majd a beavatkozás hangalámondással kísért

videó felvétele következik. Ezt a stent behelyezés követi. Végül a záró angiográfiás képet mutatják be.

A második eset bifemorális behatolást követően kissing ballon technikával végrehajtott komplex aorto-iliacalis beavatkozást mutat be. A bonyolult vetülési viszonyok miatt az átvilágító rendszer döntési szögét is változtatni kellett a beavatkozás során. A kontralaterális artéria védelme külön manővereket igényel. További megoldandó feladat a stent kimozdulás megakadályozása.

A harmadik eset mindkét oldali a. iliaca communis sztenózis kissing ballon megoldását mutatja be. Ebben az esetben is bifemorális behatolással oldották meg a feljutást. Mindkét oldalról ballonos dilatációt végeztek és stent beültetésre került sor. A distális kiáramlás a perifériás többszörös kaliber ingadozások ellenére is jelentős javulást mutatott.

A negyedik esetben bal oldali a. iliaca communis sztenózis komplikálódott fuziformis aneurizmával. Két stent beültetésére került sor. Ennek az esetben különösen gazdag az illusztrációja, UH vizsgálatokkal is kiegészítve. A video anyaghoz animációs feldolgozás is társul, mivel a kettős eltérés a szokványosnál bonyolultabb viszonyokat eredményezett.

Összefoglalóan dicséretes a didaktikus feldolgozás, a gazdag illusztráció és a gyakorlatias megközelítés. A CD-ROM olyan előnyöket nyújt ebben az esetben, ami könyv formában megoldhatatlan lett volna.

Mester Ádám dr.